

DÉLMAGYARORSZÁG

Csütörtök, 1939. XII. 14.

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

XV. évfolyam 283. szám

A város és a gázgyár

A decemberi közgyűlés elé kerül a hárommillió gázgyári kölcsön átalakításának ügye s ugyancsak a decemberi közgyűlés dönt Röske és Szentmihálytelek villamos világítással való ellátása kérdésében. A gázgyár ezekben a betekben sűrűn szerepel így a bizottsági tárgyalások napirendjén s a polgárság érdeklődését ezek a tárgyalások újult erővel irányítják arra a szerződésre, ami a város és a gázgyár között a koncesszió meghosszabbítása tekintetében létrejött.

Úgy gondoljuk, hogy a város és a gázgyár között senki nem akarhat harcot, az ellenségeskedés nem volna érdeke a városnak, de bizonyára nem volna érdeke a gázgyárnak sem. S ahogy az eseményeket meg tudjuk ítélni, a város azonfölül, hogy súlyosra fordult pénzügyi helyzetében olykor vonatva tud csak eleget tenni fizetési kötelezettségeinek, semmit nem tesz, ami viszonyát a gázgyárral ronthatná. A város minden lépését a méltányló belátás, az engedékenység, a szerződés jóhiszemű értelmezésére irányuló törekvés vezeti, soha a város nem foglalt el olyan álláspontot, amit jóhiszeműnek tartani nem lehetett s a pöröknek abban az áradatban, amelyet a gázgyár csak a legújabb időben zúdított a városra, — ahogy mi tudjuk, — talán egy volt, melyben a bíróság nem adott igazat a városnak. Ezzel természetesen nem azt akarjuk mondani, hogy a gázgyár rosszhiszeműen indít egymásután pöröket a város ellen s hogy a város ellen képtelen igényeket kísérel meg érvényesíteni, — ha mindennek jelenségei észlelhetők lennének, akkor sem állapítanánk azt meg a gázgyár terhére, mert nem az a célunk, hogy a város és a gázgyár között súrlódási felületeket, hanem az, hogy érintkezési pontokat keressünk.

A gázgyár módosítani akarja azt a szerződést, amit a várossal hat év előtt kötött a koncesszió meghosszabbítása kérdésében s a gázgyár olyan módosításokat kíván, melyek a város számára nagy keservesen megszerzett előnyökről való lemondást jelentenek. Úgy gondoljuk, nincs a városnak polgára, aki ennek a szerződésnek in peius módosítását megengedhetők tartaná. A városnak kötelessége az, hogy e szerződés terheit viselje, de a városnak joga az, hogy a fogyasztóknak juttassa azokat a kedvezményeket, amelyek ellenében a közületnek terheket kellett magára vállalni. A gázgyár egészen más szellemben hajtja végre a szerződést, mint a város. A gázgyár minden jogát fogyasztás nélkül érvényesíti s a szerződés minden rendelkezésének olyan értelmet tulajdonít, amilyen értelmezés gazdasági érdekeinek megfelel. Amíg a gázgyárnak ez a magatartása sem a városnak, sem a fogyasztóknak érdekeit nem sérti, addig ez ellen kifogást emelni nem lehet. De azt lehet kívánni, hogy a város magatartását a gázgyár magatartásához hangolja s igényei érvényesítésében alkalmazkodjék a gázgyár eljárásának módszeréhez és szelleméhez. A város legyen engedékeny, legyen belátó és méltányos, ha a gázgyár részéről is engedékeny, belátó és méltányos magatartással ta-

Ma dönt a népszövetség Oroszország kizárásáról

A finn-orosz viszály tanulmányozására kiküldött különbizottság megbélyegzi az oroszok szerződésszegését, Finnországnak szóló segélynyújtásra szólítja föl a tagállamokat és a Szovjet kizárását indítványozza

További finn sikereket jelentenek a harc- terekről

Genf, december 13. A Havas-iroda jelenti: A finn kormány fölhívását tanulmányozó népszövetségi külön bizottság *határozati javaslatot dolgozott ki. A javaslat a következőket tartalmazza:*

1. *A közgyűlés megállapítja, hogy Oroszország azzal a támadással, amelyet Finnországgal kötött külön politikai egyezményt, valamint a párisi egyezményt és a népszövetségi egyezmény 12. cikkelyét, továbbá megállapítva azt, hogy Szovjetország a támadás megindításával minden jogi alap nélkül megsértette a Helsinkiben kötött finn-szovjet támadást kizáró egyezményt, amely 1915 év végéig maradt volna hatályban, — ünnepélyesen ítéli Szovjetország-
országnak a finn állam elleni akcióját. A közgyűlés sürgős fölhívást intéz a népszövetség valamennyi tagjához, hogy Finnországnak a módjában álló anyagi és emberbaráti segítséget nyújtson és tartózkodjék minden olyan akciótól, amely meggyengítené a finn ellenállást; fölhatalmazza a főtitkárságot, hogy tanácsko-*

zást kezdjen a nem tagállamokkal esetleges együttműködés céljából.

2. *Megállapítva azt, hogy Oroszország — jóllehet meghívást kapott — visszaütöztette a tanács és a közgyűlés előtt való megjelenését, ezzel megsértette a népszövetség egyik leglényegesebb kötelezettségét a béke szavatosságával és a nemzetek biztonságával kapcsolatban. Szovjetország nemcsak a népszövetségi egyezmény kötelezettségeinek megsértésében bűnös, de egyúttal az egyezményen is kívül helyezte magát. A tanács az egyezmény 16. cikkelye értelmében — amely a kizárásról szól — jogosult arra, hogy levonja a következtetéseket ebből a helyzetből és ezért azt ajánlja a tanácsnak, hogy a kérdéses ügyről döntsön.*

A népszövetségi különbizottság elfogadta a határozati javaslatot, amelyet csütörtökön terjesztenek a népszövetségi közgyűlés elé. Egyedül a svéd és norvég kiküldött jelentette ki, hogy csak fönntartással adják hozzájárulásukat a javaslathoz, mert kormányuk véleményét kell megkapniok.

Súlyos orosz veszteségek

Helsinki, december 13. A Havas-iroda jelenti: A szerdai finn hadijelentés közli, hogy Tolva-
járvi környékén rendkívül heves harc folyik. A finnek 5 középnagyságu harcikocsit, 4 tábortá-
gyut, 5 páncéttörő ágyut és nagymennyiségű önműködő fegyvert zsákmányoltak. Az oroszok igen súlyos veszteségeket szenvedtek. A hivatalos

jelentés jelzi, hogy valamennyi arcvonalon járőrtevékenység folyik. A Taipale folyó partján végig a keleti arcvonal mentén tovább folynak a harcok. A legtöbb orosz támadást visszaverték. A Koivistol finn partvédő útegek hathatósan támogatták a szárazföldi csapatok hadműveletét. A Ladoga-tó mellett a finn útegek szétugrasztot-

lálkozik, de engedékenységének mértékét, méltányosságának fokát s belátásának terjedelmét a gázgyár eljárása körén tapasztaltak szabják meg. Azt a gázgyár sem kívánja, hogy amikor ő a legszigorúbb jog megalkuvás nélküli álláspontjára helyezkedik, akkor a város elnézést, különös méltánylást s atyafiságos belátást tanúsítson.

S ennek keretében kell megítélni azokat a feltételeket is, amelyeket a gázgyár a röskei világítási hálózat kiterjesztésével kapcsolatban szabott meg. A város kénytelen áldozatokat vállalni, ha a gázgyárt olyan teljesítményre akarja szorítani, amit az a várossal kötött szerződés alapján vállalni nem köteles. Amde, ha a város kénytelen áldozatot hozni, ne kelljen áldozatot hozni a röskei és szentmihályteleki fogyasztóknak is. Ha egyszer a város a vezeték kiépítése költségeinek nemcsak kamatszolgáltatását, hanem amortizációját is vállalja, akkor nincs alapja annak a kívánságnak, hogy a röskei fogyasztók 25 százalékkal magasabb egységáron kapják a villamos áramot, mint a Széchenyi-téren lakó magán-

fogyasztók. A gázgyárnak joga van kiegyenlítését igényelni annak a különbségnek, ami a belterületi és a röskei fogyasztó számára kiszolgáltatót villamos áram termelési és elosztási feltételei között kétségtelenül megvan, de ha a város magára vállalja a tényleges építési költség amortizációját, akkor nagyon is vitatható annak a kívánságnak jogosultsága, hogy lehet-e, szabad-e a magánfogyasztók egységárát ezen a címen még 25 százalékkal emelni?

Nem azt kívánjuk, hogy a város alkalmazkodjék a gázgyár harcmodorához, hanem azt, hogy a gázgyár kövesse a város példáját a méltánylásnak és méltányosság-
nak hangjában, szellemben és ráutaló cselekedeteiben. A fogyasztók érdeke békét kíván a város és a gázgyár között, de ez a béke csak akkor állhat helyre, ha mind a két fél kész érte áldozatot hozni s ha mind a két fél végrehajtja a lelki lefegyverzést. S ezen a téren — a legnagyobb tárgyilagossággal és legőszintébb jóakarattal állapítjuk meg, — csak a gázgyárnak van tenni-
valója.